

Роз'яснення НАЗК щодо особливості декларування під час війни

Чи потрібно зазначати у декларації дружину (офіційну або “цивільну”), якщо вона з початку року виїхала за кордон, разом ми не живемо?

 Так, потрібно.

Це ж правило стосується й зазначення відомостей про чоловіків, які знаходяться на фронті.

Нагадаємо, кохані вважаються членами сім'ї декларанта, якщо:

1. Офіційно одружені станом на останній день звітного періоду - незалежно від того чи проживає подружжя разом протягом року, що передуює року подання декларації.

2. Особи станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передуює року подання декларації:

- спільно проживали;
- були пов'язані спільним побутом;
- мали взаємні права та обов'язки із суб'єктом декларування (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних). У тому числі особи, які спільно проживали із декларантом, але не перебували в офіційному шлюбі.

Водночас попри те, що однією з умов, щоби вважати вашого обранця/обраницю членом сім'ї в розумінні закону «Про запобігання корупції», є спільне проживання, воно не є визначальною ознакою фактичних шлюбних відносин.

Тривале проживання чоловіка та жінки окремо у зв'язку з особливостями їхньої професійної діяльності (наприклад, у зв'язку з відрядженням, проходженням військової служби), навчанням, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми не може свідчити про припинення фактичних шлюбних відносин або про їх відсутність. Це стосується і тривалого проживання окремо через повномасштабне вторгнення рф (наприклад, виїзд одного з подружжя, дітей до іншого міста чи закордон, участь члена сім'ї декларанта у захисті України від військової агресії тощо).

Що робити, якщо член сім'ї відмовляє у наданні необхідної інформації?

Якщо член сім'ї суб'єкта декларування **відмовив** йому у наданні всієї або частини інформації, що повинна бути відображена в декларації, і при цьому суб'єкту декларування ця інформація **не відома**, рекомендується у відповідних полях форми декларації обирати позначку «*Член сім'ї не надав інформацію*».

Якщо член сім'ї відмовився надати таку інформацію, але ця інформація **відома** суб'єкту декларування або **може бути ним отримана з відкритих джерел** (наприклад, із правовстановлюючих документів, відкритих державних реєстрів, порталів), то суб'єкт декларування повинен відобразити у декларації всю відому йому інформацію.

🔑 **Тому у випадку, якщо суб'єкту декларування не надають інформацію, щоб вказати її у декларації, йому потрібно:**

1. Перевірити, чи є ця інформація у відкритих джерелах (реєстрах, порталах, документах або на інших ресурсах).

2. якщо інформація, якою не ділиться член сім'ї, відсутня у відкритих джерелах, обрати позначку «Член сім'ї не надав інформацію».

Якщо члену сім'ї відповідна інформація **не відома** і вона **не може бути ним отримана з офіційних джерел** (наприклад, із правовстановлюючих документів, відкритих державних реєстрів), то у відповідних полях декларації рекомендується обрати позначки «*Не відомо*».

🚫 **Обирати позначку «Член сім'ї не надав інформацію» НЕ МОЖНА, якщо:**

- член сім'ї є декларантом та вже подав декларацію чи повідомлення про суттєві зміни у майновому стані за такий же період;

- у нотаріально посвідченій заяві декларанта про надання згоди на укладення членом подружжя договору зазначена інформація про цей об'єкт (вартість, характеристики тощо) або ж декларант ознайомлений з умовами такого договору.

Недекларування такого об'єкта або обрання у полі щодо його вартості позначок «Член сім'ї не надав інформації», «Не відомо», «Не застосовується» вважатиметься зазначенням недостовірних відомостей.

Обрання позначки «Член сім'ї не надав інформацію» також є підставою для проведення Національним агентством повної перевірки декларації відповідно Закону.

Чи прирівнюються внутрішньо переміщені особи, які проживають разом із суб'єктом декларування, до членів його сім'ї?

Членами сім'ї суб'єкта декларування є будь-які особи, які станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року:

- спільно проживали;
- були пов'язані спільним побутом;
- мали взаємні права та обов'язки із суб'єктом декларування, у тому числі особи, які спільно проживали із суб'єктом декларування, але не перебували у шлюбі.

Внутрішньо переміщені особи, які спільно проживали із суб'єктом декларування, без наявності всіх вищезазначених обов'язкових ознак, **не прирівнюються** до членів його сім'ї.

А отже, інформація, яка стосується таких осіб, не підлягає внесенню до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.